

quilibet praesumptor et contumax, *sit tibi sicut ethnicus et publicanus*. Et statim subiunxit: *Amen*²⁶⁰ *dico vobis, quia quaecunque alligaveritis super terram, erunt ligata et in caelis*. Isti autem e contrario ecclesiae inobedientes ac per haec velut ethnici et publicani habendi et temporali iudicio excommunicati violenter ecclesias ingrediuntur et divinis mysteriis iniuriam facere non timent et ad christianitatis cultum non humilitate et pietate atque obedientia, sed contumacia et improbitate seipsos aggregare conantur, non recogitantes scriptum etiam ipso domino Christo dicente: *Non*²⁶¹ *habitabit in medio domus meae, qui facit superbiam, et facientes*²⁶² *praevaricationes odi*. Et iterum: *Deus*²⁶³ *superbis resistit, humilibus autem dat gratiam*. Et: *Quoniam*²⁶⁴ *excelsus dominus et humilia respicit et alta a longe cognoscit*. Si enim haec cogitare dignarentur, deponerent superbiam suam et illud potiusⁿ per piam humilitatem promereri studerent, quod scriptura alibi promittit dicens: *Iuxta*²⁶⁵ *est dominus his, qui tribulato sunt corde, et humiles spiritu salvabit*. Et Iacobus apostolus, qualiter unusquisque et a diabolo longe fieri et deo appropinquare valeat, ita admonet dicens^o: *Subditi*²⁶⁶ *igitur estote deo, resistite autem diabolo, et fugiet a vobis. Appropinquate domino et appropinquabit vobis. Emundate manus peccatrices et purificate corda duplices animo. Miseri estote et lugete et plorate. Risus vester in luctum convertatur et gaudium in maerorem. Humiliamini in conspectu domini et exaltabit vos*.

CAPUT VIII. Nunc autem cum violenter in ecclesias irruunt, cum se turbae fidelium indiscipline et improbe permiscunt, cum ipsis sacerdotibus, nisi illis praesentibus divina sacrificia^p celebraverint, exitia comminantur, quid aliud faciunt, nisi quod bis se suo gladio confodiunt ecclesiasticum contemnendo iudicium et sacri altaris mysteria temerando? Quae sicut fidelibus et humilibus ac piis ad remedium, ita contemptoribus et impudentibus proficiunt ad iudicium et tormentum. Quibus etiam illi stulti et improbi sunt sociandi, qui ab aliis ecclesiis et sacerdotibus excommunicati, in aliis atque apud alios fraudulenter communicare posse se^q credunt, cum omnibus fidelibus cer-

n) fehlt Si. o) fehlt Si. p) mysteria Si. q) fehlt Si.

260) *Matth.* 18,18.

261) *Ps.* 100,7.

262) *Ps.* 100,3.

263) *Iac.* 4,6.

264) *Ps.* 137,6.

265) *Ps.* 33,19 (zitiert nach der Übersetzung der LXX).

266) *Iac.* 4,7–9.